

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 5Pc/9/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5319201725
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Kubjatková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2019:5319201725.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou Mgr. Andreou Kubjatkovou v právnej veci navrhovateľky: M. P., V.. P., J.. XX.XX.XXXX, G. S. Č., korešpondenčná adresa: H. XX, XXX XX H. J. V., proti odporcovi: P. Q., J.. XX.XX.XXXX, G. H. XX, XXX XX H. J. V., v konaní o určenie príspevku na výživu a úhradu niektorých nákladov nevydatej matke, takto

rozhodol:

I. Odporca je p o v i n n ý prispievať navrhovateľke na jej výživu za obdobie od 05.08.2017 do 05.08.2019, mesačne sumou 100,- €, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Zameškané výživné za obdobie od 05.08.2017 do 05.08.2019 vo výške 1.200,- € na navrhovateľku, súd p o v o ľ u j e odporcovi splácať v splátkach po 100,- € mesačne, splatných vždy do 10. dňa v mesiaci, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku, pod stratou výhody splátok, nezaplatením čo i len jednej z nich.

III. Odporca je p o v i n n ý prispievať navrhovateľke na jej výživu za obdobie od 06.08.2019 do 07.03.2021 mesačne sumou 100,- €, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Zameškané výživné za obdobie od 06.08.2019 do 30.11.2019 vo výške 400,- €, súd p o v o ľ u j e odporcovi splácať v splátkach po 40,- € mesačne, splatných vždy do 10. dňa v mesiaci, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku, pod stratou výhody splátok, nezaplatením čo i len jednej z nich.

V. Odporca je p o v i n n ý uhradiť navrhovateľke úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom v sume 473,15 €, to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

VI. Účastníci n e m a j ú právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka svojím návrhom podaným na súd dňa 27.06.2019 žiadala súd, aby zaviazal odporcu prispievať na jej výživu, za obdobie od 05.08.2017 do 05.08.2019 sumou 100,- € mesačne a za obdobie od 06.08.2019 do 07.03.2021 sumou 100,- € mesačne. Na zameškané výživné, aby súd odporcovi povolil splátky v sume 30,- € mesačne, zároveň zaviazal odporcu prispievať na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom sumou 332,50 € mesačne, ktorú neskôr žiadala upraviť na sumu 473,15 € z dôvodu kúpy práčky.

2. Navrhovateľka v návrhu uviedla, že s odporcom udržiavala od mája 2015 partnerský vzťah, ktorý neskôr prerástol do intímneho styku. Z tohto sa narodil dňa 05.08.2017 syn A., 07.03.2019 dcéra M.. V čase tehotenstiev pracovala ako osobná asistentka pre zdravotne postihnutých. Jej terajší príjem tvorí len rodičovský príspevok v sume 220,70 € a prídavky na 2 deti v sume 48,68 €, keďže nespĺnila

podmienky nároku na materské. V súčasnosti poskytuje osobnú asistenciu, za ktorú má príjem 3,82 € na hodinu. Jej mesačný príjem závisí od osobnej asistencie, v rozsahu poskytnutých hodín osobnej asistencie. Okrem toho poberá rodičovský príspevok v sume 220,70 € a prídavky na 2 deti v sume 48,68 €. Spolu príjmy tvoria sumu 269,38 € plus príjem z osobnej asistencie, iný príjem nemá. Príjem z rodičovského príspevku jej nepostačuje na úhradu jej výživy, odporca jej do dňa podania návrhu nijako neprispel ani na výživu, ani na náklady spojené s tehotenstvom a pôrodom, keď si musela zakúpiť tehotenské šaty, zdravotné topánky, hodnotné potraviny, vitamíny, ovocie, zeleninu. Odporca žiadnu inú vyživovaciu povinnosť nemá a v súčasnosti je nezamestnaný. Okrem nákladov na potraviny a oblečenie, matke vznikli výdavky na :

- cestovné do pôrodnice a späť 20,- €,
- návštevy gynekologickej ambulancie a ultrazvuku 30,- €,
- nákup nábytku - posteľ 200,- € (výrobca pán Š. L. H. J. V.),
- matrac 315,- €,
- vymaľovanie izieb 50,- €,
- úprava izieb 50,- €,
- spolu suma665,- €.

Od odporcu žiada úhradu jednej polovice týchto nákladov. Zároveň čestne prehlásila, že uvedené náklady boli vynaložené a je si vedomá trestnoprávných nákladov uvedením nepravdivých výdajov.

3. Matka k návrhu, ako aj v konaní predložila tieto dôkazy:

- rodné listy maloletých detí,
- potvrdenie o poberaní rodičovského príspevku, o poberaní prídavku na dieťa,
- doklad o zakúpení matracu 315,- €,
- doklad o zakúpení práčky 281,30 €,
- zmluvu o výkone osobnej asistencie, uzatvorenú medzi navrhovateľkou a M. K.,
- čestné prehlásenie M. K. o prispievaní na bývanie sumou 100,- € mesačne,
- daňové priznanie za rok 2018, za rok 2017,
- rozsudok Okresného súdu Lučenec sp. zn. 5P/35/2019 zo dňa 27.09.2019.

4. Matka na pojednávaní uviedla, že s odporcom udržiavala od mája 2016 partnerský vzťah, stýkali sa intímne, a z týchto stykov sa jej dňa 05.08.2017 narodil syn A., 07.03.2019 dcéra M.. Odporcovi bolo otcovstvo určené súhlasným vyhlásením pred Matričným úradom v X., o čom svedčia aj rodné listy maloletých detí, kde je odporca zapísaný ako otec detí. Ona v čase tehotenstva pracovala ako osobná asistentka pre zdravotne postihnutých ľudí, v podstate v roku 2017 zarábala 3,68 €, v roku 2018 3,82 €, v roku 2019 4,18 €, o čom súdu predložila daňové priznanie za rok 2018, 2019, ako aj príjmové pokladničné doklady za rok 2019, opatrovala pána M. K., ktorý ale pred mesiacom zomrel. Odvtedy jej príjmom je len rodičovský príspevok a prídavky na dve deti, a teraz jej otec prvýkrát poslal výživné vo výške 120,- €, 70,- € na A. a 50,- € na M.. Pokiaľ ide o odporcu, ešte v roku 2017 sa nasťahovala k nemu domov, dokonca jej dali trvalý pobyt. Odporca - ako vlastník domu, jej dal trvalý pobyt, pričom na druhý deň ju vyhodili. Po tom odišla do Čiech opatrovať jedného pána a ten po desiatich dňoch zomrel, tak sa vrátila domov, keďže nemala kde bývať, bývala u pána M. K., o ktorého sa aj starala. Pokiaľ nemala deti, bolo možné väčší rozsah hodín tej osobnej asistencie, potom už pri deťoch to bolo niekedy 4,5,6 maximálne hodín. Kúpila byt za 14.000,- €, pričom 9.000,- € si požičala, pričom tento sa zaviazala splácať v 200,- € splátkach mesačne, ide o starší byt, ktorý treba dať úplne do poriadku, nemá ani kúrenie a v podstate jej zostali len dlhy, spojené s pôžičkou. Pokiaľ aj mali konanie o výživné maloletých detí, tam odporca uviedol, že nie je zamestnaný, že ho živí matka, že mu všetko platí, podľa nej on sa ani zamestnať nechce, jemu to takto vyhovuje. Žiadala priznať aj úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom, sumu 332,50 €, ku ktorej zároveň žiadala pripočítať aj sumu za práčku o čom súdu predložila doklad vo výške 281,30 €. Zároveň uviedla, že ide nielen o náklady spojené s cestovným do pôrodnice, návšteva gynekologických ambulancií a ultrazvuku, ale musela zakúpiť posteľ k pánu K., keďže ten tam nemal, túto jej vyrobil pán Š. I., detské postieľky dostala darom, taktiež musela kúpiť matrac, ku ktorému doložila doklady a museli sa vymaľovať a upraviť izby, keďže išlo o starý rodinný dom.

5. Otec sa na pojednávanie nedostavil. Sudkyňa na pojednávaní konštatovala, že svoju neúčast' neospravedlnil, k veci sa nevyjadril, avšak až dňa 22.11.2019 bolo doručené do kancelárie asistentky sudkyne vyjadrenie otca k predvolaniu na pojednávanie, ktoré došlo na súd dňa 20.11.2019 o 13.00 hod.,

z tohto vyjadrenia odporcu vyplýva, že nesúhlasí s vyjadrením navrhovateľky, keďže je nezamestnaný, poberá len DHN vo výške 185,- €, z ktorej sumy prispieva na výživu maloletých detí sumou 120,- € mesačne. Z toho je jasné, že nemá ani na žitie pre seba, nemá ani životné minimum. Na pojednávanie sa nemôže dostaviť, preto žiada súd, aby prebehol bez jeho prítomnosti.

6. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že navrhovateľka s odporcom udržiavali od mája 2016 partnerský vzťah, z ktorého sa narodil dňa 05.08.2017 syn A. a 07.03.2019 dcéra M.. Bývanie s prvým dieťaťom mala mať navrhovateľka zabezpečené u otca odporcu, ktorý ju prihlásil aj k trvalému pobytu, avšak týždeň pred pôrodom ju otec maloletých detí vyhodil z domu. Na to, aby mohla užiť seba i dieťa, si zhľadala prácu opatrovateľky, ktorú si našla v Českej republike, avšak po desiatich dňoch od príchodu k osobe, o ktorú sa mala starať, táto zomrela, preto sa naspäť vrátila do H.M. J. V. a prijala možnosť asistencie k zdravotne ťažko postihnutej osobe s možnosťou bývania. Po deviatich mesiacoch od pôrodu prvého dieťaťa opätovne otehotnela. Napriek tomu, že čakala druhé dieťa, otec maloletých detí sa nijakým spôsobom nesnažil zabezpečiť im bývanie. Preto navrhovateľka ostala bývať u pána M. K.. Otec sa nijakým spôsobom nezaujímal ani o ňu, ani o deti, neplatil výživné, až pokiaľ si nepodala návrh na Okresný súd Lučenec, o určenie výživného na maloleté deti.

7. Podľa § 74 Zákona o rodine

(1)

Otec dieťaťa, za ktorého matka dieťaťa nie je vydatá, je povinný najdlhšie po dobu dvoch rokov, najneskôr odo dňa pôrodu prispievať matke primerane na úhradu jej výživy a poskytnúť jej príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom.

(2)

Súd môže na návrh tehotnej ženy uložiť mužovi, ktorého otcovstvo je pravdepodobné, aby poskytol vopred sumu potrebnú na zabezpečenie jej výživy podľa odseku 1, príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom a sumu potrebnú na zabezpečenie výživy dieťaťa po dobu, počas ktorej by žene patrila materská dovolenka podľa osobitného predpisu.15) <<https://www.slovlex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>

(3)

Právo žiadať príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom podľa odseku 1 sa premičí uplynutím troch rokov odo dňa pôrodu.

Podľa § 154 CMP na konanie vo veciach výživného plnoletých osôb a iných obdobných nárokov je miestne príslušný všeobecný súd navrhovateľa.

8. Príspevok na výživu a úhradu niektorých nákladov nevydatej matky je jedným z druhov vyživovacích povinností podľa § 74. Účelom tohto príspevku je kompenzácia straty príjmov nevydatej matky maloletého dieťaťa v dôsledku tehotenstva a pôrodu a následnej starostlivosti o dieťa v útlom veku, ako aj kompenzácia zvýšených výdavkov v súvislosti s tehotenstvom a pôrodom. Ide o mesačne sa opakujúcu dávku výživného, ktorú je otec dieťaťa povinný prispievať nevydatej matke, najdlhšie po dobu 2 rokov odo dňa pôrodu na jej výživu. V tomto období je totiž znížená schopnosť matky a spolu s ňou aj znížený jej zárobok. Matka z dôvodu tehotenstva a tiež po narodení dieťaťa má zníženú schopnosť pracovať, pretože sa stará o dieťa. Primeranosť tohto príspevku bude závisieť od potrieb ženy. Pri rozhodovaní o výške príspevku bude súd prihliadať na príjem ženy, z pracovného pomeru, sociálneho poistenia, alebo aj iných zdrojov, taktiež na schopnosti a možnosti otca dieťaťa.

9. Príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom sa vzťahuje najmä na náklady matky so zakúpením tehotenského oblečenia, stravy, cestovného do zdravotníckeho zariadenia, lieky. Taktiež na akékoľvek náklady, súvisiace s tehotenstvom a pôrodom. Nejde o náklady o zaobstaranie detskej výbavy, alebo oblečenia pre dieťa.

10. Už v rozsudku Okresného súdu Lučenec sp. zn. 5P/35/2019 zo dňa 27.09.2019 súd konštatoval, že aj keď je otec maloletých detí nezamestnaný, je v jeho možnostiach a schopnostiach nájsť si také zamestnanie, alebo privyrobiť si prostredníctvom brigád a tak si zabezpečiť výživu svojich maloletých detí, ku ktorým má zákonnú vyživovaciu povinnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov,

napriek tomu otec uviedol mesačné výdavky na cigarety a pivo v sume 55,- €. Taktiež uviedol, že všetky náklady spojené s bývaním hradí jeho matka, pričom otec má vzdelanie, ktoré by mu umožňovalo nájsť si prácu, resp. privyrobiť si brigádnicky, alebo formou susedskej výpomoci. Podľa jeho vyjadrenia by mohol ísť pracovať, ale ponúknutá práca si vyžaduje neustále skláňanie sa, z čoho ho bolí chrbát. Súd poukázal na to, že dieťa je výživou odkázané na oboch rodičov, nielen na matku, ktorá deťom, okrem základných životných potrieb, musí zabezpečiť aj bývanie a každodennú starostlivosť. Otec maloletých detí žije sám, resp. so svojou matkou, tým mu nič nebráni hľadať si prácu aj mimo okresu, resp. v zahraničí, a tak zabezpečiť výživu maloletým deťom. Súd pri rozhodovaní o určení výšky výživného vo vzťahu k povinnému rodičovi, vzal do úvahy možnosti a schopnosti otca a potencialitu jeho príjmov, nie jeho reálny príjem, keďže otec je zdravý, v produktívnom veku a v záujme zabezpečenia výživy maloletých detí je v jeho možnostiach a schopnostiach zabezpečiť si dostatočný príjem z pracovného, či obdobného pomeru. Taktiež zo šetrenia voľných pracovných miest vyplýva, že sú dokonca aj v samotnej H. J. V. a v blízkom okolí miesta, kde by sa otec mohol zamestnať. Nemožno teda akceptovať stav, že by pri akútnom nedostatku pracovníkov v danej oblasti, nebol dlhodobo schopný nájsť si prácu, kde by dosiahol vyšší príjem, ako 180,- € mesačne.

11. Pri uplatnení princípu potencialitu príjmov osoby povinnej platiť výživné, súd nevychádza len z faktického skutočného príjmu, ktorý osoba dosahuje, ale z potencionálnych príjmov, to znamená z príjmov, ktoré povinný mohol dosiahnuť vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania, jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. Ako už konštatoval OS Lučenec v rozsudku sp. zn. 5P/35/2019 zo dňa 27.09.2019, otec je zdravý v produktívnom veku, je v jeho možnostiach zabezpečiť si príjem, z ktorého by vyživoval nielen maloleté deti, ale aj ich matku, ktorá pracovala aj počas tehotenstva, aj po pôrode, kedy mala zníženú pracovnú schopnosť, keďže nemala inú možnosť zabezpečiť výživu, ako svoju, tak aj detí. Po smrti pána K. zostal jej jediným príjmom len rodičovský príspevok a prídavky na deti. Súd poukazuje na nezodpovedný prístup otca k výžive matky, ako aj detí, keď je nezamestnaný, náklady na bývanie hradí jeho matka, pričom on mesačne z DHN vo výške 185,- € minie na pivo a cigarety 55,- €. Vychádzajúc teda z potencionálneho príjmu otca, súd má za to, že otcovi nič nebráni zabezpečiť si príjem, či už v riadnom pracovnom pomere, alebo brigádnicky, keďže samotná matka bola schopná zabezpečiť si príjem aj počas tehotenstva aj po pôrode.

12. Na základe vykonaného dokazovania súd zaviazal odporcu prispievať navrhovateľke na jej výživu za obdobie od 05.08.2017 do 05.08.2019, mesačne sumou 100,- €, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku. Ide o obdobie od narodenia syna Gabriela do dvoch rokov odo dňa pôrodu.

13. Keďže súd rozhodol o výživnom spätne, vzniklo odporcovi zameškané výživné na navrhovateľku za obdobie od 05.08.2017 do 05.08.2019 vo výške 2.400,- € (súd pri vyhotovovaní rozsudku zistil, že došlo k chybe pripočítaní, bude vyhotovené opravné uznesenie), ktoré povolil odporcovi splácať v splátkach po 100,- € mesačne, splatných vždy do 10. dňa v mesiaci, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku, pod stratou výhody splátok, nezaplatením čo i len jednej z nich.

14. Súd taktiež zaviazal odporcu k povinnosti prispievať navrhovateľke na jej výživu za obdobie od 06.08.2019 do 07.03.2021 mesačne sumou 100,- €, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku. Ide o obdobie kedy už bola narodená dcéra M.Y., až do 07.03.2021, teda po dobu dvoch rokov odo dňa pôrodu maloletej M..

15. Zameškané výživné za obdobie od 06.08.2019 do 30.11.2019 vo výške 400,- €, súd povolil odporcovi splácať v splátkach po 40,- € mesačne, splatných vždy do 10. dňa v mesiaci, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku, pod stratou výhody splátok, nezaplatením čo i len jednej z nich.

16. Matka v konaní preukázala, že je vznikli výdavky na:

- cestovné do pôrodnice a späť 20,- €,
- návštevy gynekologickej ambulancie a ultrazvuku 30,- €,
- nákup nábytku - posteľ 200,- € (výrobca pán Š. L. H. J. V.),
- matrac 315,- €,
- vymaľovanie izieb 50,- €,
- úprava izieb 50,- €,

- spolu suma665,- €, ku ktorej sume žiadala pripočítať aj sumu 281,30 €, t.j. spolu: 946,30 €.

17. Súd zaviazal odporcu uhradiť navrhovateľke polovicu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom v sume 473,15 €, to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

18. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku).

Odvolanie je možné podať v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Čadca písomne dvoch vyhotoveniach.

Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde (§ 362 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku).

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená dobrovoľne, je možné navrhnúť výkon rozhodnutia.